



COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS



ISSUE  
№5

2nd INTERNATIONAL SCIENTIFIC  
AND PRACTICAL CONFERENCE

**GLOBAL TRENDS  
IN THE DEVELOPMENT  
OF INFORMATION  
TECHNOLOGY  
AND SCIENCE**

FEBRUARY 5-7, 2025  
STOCKHOLM, SWEDEN





INTERNATIONAL SCIENTIFIC UNITY

2nd International Scientific and Practical Conference  
**«Global Trends in the Development of  
Information Technology and Science»**

Collection of Scientific Papers

February 5-7, 2025  
Stockholm, Sweden

UDC 01.1

Global Trends in the Development of Information Technology and Science: Collection of Scientific Papers "International Scientific Unity" with Proceedings of the 2<sup>nd</sup> International Scientific and Practical Conference. February 5-7, 2025. Stockholm, Sweden. 202 p.

ISBN 979-8-89704-992-9 (series)

DOI 10.70286/ISU-05.02.2025

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences.

The collection of scientific papers "International Scientific Unity" presents the materials of the participants of the 2nd International Scientific and Practical Conference "Global Trends in the Development of Information Technology and Science" (February 5-7, 2025).

The materials of the collection are presented in the author's edition and printed in the original language. The authors of the published materials bear full responsibility for the authenticity of the given facts, proper names, geographical names, quotations, economic and statistical data, industry terminology, and other information.

The materials of the conference are publicly available under the terms of the CC BY-NC 4.0 International license.

**ISBN 979-8-89704-992-9 (series)**



## CONTENT

### SECTION: ARCHITECTURE AND CONSTRUCTION

**Войко Н.Ю., Чалий О.М.**

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЛАНДШАФТНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ  
ТЕРИТОРІЙ МІСЬКИХ ПРИМОРСЬКИХ НАБЕРЕЖНИХ..... 10

### SECTION: ART HISTORY AND LITERATURE

**Григор'єв С., Кохаль Н.**

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА АКВАРЕЛІ: ТРАДИЦІЇ, ВИКЛИКИ ТА  
ІННОВАЦІЇ У ВИКЛАДАННІ В НАОМА..... 17

### SECTION: BIOLOGY AND BIOCHEMISTRY

**Rozborska L.**

THE INFLUENCE OF THE HERBICIDE DERBY ON THE  
DYNAMICS OF WINTER WHEAT PLANT GROWTH IN HEIGHT..... 20

### SECTION: BOTANY AND FORESTRY

**Зубцова І.В., Сергієнко Н.Є.**

RANUNCULUS ACRIS L. В ЛУЧНИХ ФІТОЦЕНОЗАХ ЗАПЛАВИ  
Р. ПСЕЛ У МЕЖАХ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ..... 23

### SECTION: CHEMISTRY AND PHARMACEUTICALS

**Александрова О., Сабуні С.**

ВМІСТ ГІДРОКСИКОРИЧНИХ КИСЛОТ В ЕКСТРАКТАХ З ЛИСТЯ  
ТА НАСІННЯ CORIANDRUM SATIVUM L. ЗАЛЕЖНО  
ВІД УМОВ ЕКСТРАКЦІЇ..... 26

**Беляєва О.І., Суцук Н.А., Кириченко Я.П., Попозогло М.І.**

РОЛЬ ЕКСПЕРТНИХ ОЦІНОК У ПОШУКУ ШЛЯХІВ  
ОПТИМІЗАЦІЇ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ  
НАСЕЛЕННЯ..... 29

### SECTION: CULTUROLOGY AND PHILOSOPHY

**Никифоров А.М., Бойченко М.А., Гулей О.В., Никифоров А.М.**

ДО ПИТАННЯ ЩОДО ХУДОЖНЬО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ  
ОСОБЛИВОСТЕЙ ГОТИЧНИХ ВІТРАЖІВ У ЗАХІДНІЙ ЄВРОПІ.... 32

**SECTION: ECONOMY**

**Карачарова К.А., Кобець А.О., Романенчук О.Р.**  
УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ  
БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА З МЕТОЮ ЗБІЛЬШЕННЯ  
ЙОГО ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ..... 35

**Martynenko M.**  
CYBERSECURITY RISKS: DIGITAL TOOLS FOR DEFENCE..... 37

**Винокур А.М.**  
МАСШТАБУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У  
ТОРГОВЕЛЬНОМУ ПІДПРИЄМНИЦТВІ: ВИКЛИКИ,  
МОЖЛИВОСТІ ТА ШЛЯХИ ВПРОВАДЖЕННЯ..... 40

**Ткаченко Д.О., Слободяник Ю.Б.**  
ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ ПРОЦЕДУР ДЕРЖАВНОГО АУДИТУ  
ЦІЛЬОВОГО ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ДОНОРСЬКОЇ  
ДОПОМОГИ У ВОЄННИЙ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОДИ В  
УКРАЇНІ..... 43

**Хоманець В.А.**  
СВОП-ЛІНІЇ ЦЕНТРАЛЬНИХ БАНКІВ – ДІЄВИЙ ІНСТРУМЕНТ  
ФІНАНСОВОЇ ДИПЛОМАТІЇ..... 49

**SECTION: FINANCE AND BANKING**

**Riazantsev D.**  
MODERN APPROACHES TO CORPORATE INCOME  
TAXATION..... 52

**SECTION: INFORMATION TECHNOLOGY & CYBERSECURITY**

**Miahkyi M.**  
DETERMINATION OF TIME INTERVALS FOR ANALYZING THE  
IMPACT OF EXPERT PUBLICATIONS ON CRYPTOCURRENCY  
RATES..... 55

**Зима В.**  
ОПТИМІЗАЦІЯ ГРАФІЧНОГО ІНТЕРФЕЙСУ МОБІЛЬНИХ  
ЗАСТОСУНКІВ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧА  
ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ..... 58

**SECTION: INTERNATIONAL RELATIONS**

**Лозовщук С.І.**  
МЕХАНІЗМ СУЧАСНОЇ ГЕГЕМОНІЇ..... 61

**SECTION: JURISPRUDENCE**

**Бойко В.**  
ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ  
ДІТЕЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ..... 65

**SECTION: MANAGEMENT AND PUBLIC ADMINISTRATION**

**Храпатий С.В., Мірошніченко О.В., Боденчук С.В., Нейчева О.С.**  
ОПТИМІЗАЦІЯ РЕСУРСІВ У МЕНЕДЖМЕНТІ ЗАСОБАМИ  
ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ..... 68

**Дарушин О.В., Лютфалієва Л.С., Приходько О.Ю., Арделян Х.Ю.**  
ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ..... 71

**SECTION: MARKETING AND ADVERTISING**

**Криворучко О., Думановський І.**  
ПРОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОДУКТУ В ГАЛУЗІ  
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я..... 76

**SECTION: MEDICINE**

**Herasymchuk U.S., Herasymchuk N.M.**  
DYNAMICS OF ADIPONUTRIN LEVELS IN PATIENTS WITH  
HYPERTENSIVE DISEASE AND OBESITY ON THE BACKGROUND  
OF COMBINED ANTIHYPERTENSIVE THERAPY..... 78

**Maikut-Zabrodska I.M.**  
OPTIMIZATION OF CHRONIC MYELOID LEUKEMIA DIAGNOSIS  
AND TREATMENT THROUGH LABORATORY BIOMARKERS AND  
MATHEMATICAL MODELING..... 79

**Lotysh N., Usenko D., Fedin M., Papinko R.**  
PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL SUPPORT OF INTERNS  
DURING WORKING IN PEDIATRIC DEPARTMENTS..... 83

**Негода Ю.С., Омельченко І.А., Ворошилова А.В., Мокрякова М.І.**  
РОЛЬ ЖИРІВ В РАЦІОНІ ХАРЧУВАННЯ НА РОЗВИТОК  
БЕЗПЛІДДЯ..... 85

<b>Ніколаєнко І.В., Христова М.Т., Рейзвіх О.Е.</b> ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК АПКАЛЬНОГО ПЕРІОДОНТИТУ ЗІ СТАНОМ КІСТКОВОГО МЕТАБОЛІЗМУ.....	87
<b>Янішевська В.Ю., Івахнюк Т.В., Штайнбергер Р.М.</b> МІКРОБІОЛОГІЧНИЙ ПРОФІЛЬ ГРИБКОВИХ ПАТОГЕНІВ В СТРУКТУРІ ЛОР-ПАТОЛОГІЙ ТА РІВЕНЬ ЇХ АНТИМІКОТИКОЧУТЛИВОСТІ.....	90
<b>Каніщева О., Більченко О.В.</b> ПРОГНОСТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ КОРОТКОСТРОКОВОЇ ВАРІАБЕЛЬНОСТІ АРТЕРІАЛЬНОГО ТИСКУ У ПАЦІЄНТІВ З АРТЕРІАЛЬНОЮ ГІПЕРТЕНЗІЄЮ.....	94
<b>SECTION: PEDAGOGY, PHILOLOGY AND LINGUISTICS</b>	
<b>Антоненко І.В.</b> СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	97
<b>Вільховий А.</b> РОЛЬ ТРУДОВОГО ВИХОВАННЯ У РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ПІДЛІТКА.....	100
<b>Григоренко К.В.</b> МОТИВАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ КУРСАНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	102
<b>Dikal M., Korchuk T.</b> APPLICATION OF SITUATIONAL MODELLING TECHNOLOGY IN TEACHING THE DISCIPLINE OF BIOORGANIC AND BIOLOGICAL CHEMISTRY.....	103
<b>Дудник Я.</b> ТЕМАТИЧНІ МОТИВИ В УКРАЇНСЬКОМУ ФОЛЬКЛОРІ ТА ЇХ ВІДОБРАЖЕННЯ В СУЧАСНІЙ ЛІТЕРАТУРІ.....	105
<b>Ільченко О.О., Кривич В.М.</b> СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВІЙСЬКОВО- ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ.....	107
<b>Ковалюк Ю.</b> КРИТИЧНИЙ ДИСКУРС-АНАЛІЗ РЕЛЯЦІЙНО-ЕМОТИВНИХ ЗНАЧЕНЬ В ІДІОМАТИЦІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	110

<b>Товкун Л., Гомонай І.</b> РОЛЬ БАЗОВИХ ЗНАНЬ ІЗ ДОЛІКАРСЬКОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ НЕМЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЗВО В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	113
<b>Петухова О.І.</b> ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У МІЖКУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ: ПЕРСПЕКТИВИ АВТОМАТИЗОВАНОГО ПЕРЕКЛАДУ.....	119
<b>Попадич О.О., Попадич Б.Т.</b> СИСТЕМА ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	125
<b>Проскурнін А.В., Маник В.П.</b> ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ТРЕНЕРА ДО ЗАСТОСУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ МЕТОДИК СПОРТИВНОГО ВІДБОРУ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	129
<b>Snizhko N.</b> BILINGUAL SUBJECT COMPETENCE IN MATHEMATICS OF HIGHER EDUCATION STUDENTS.....	132
<b>Старовойтенко Н.В., Осипенко В.І.</b> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ ПРИЙОМІВ ПРОТИДІЇ МАНІПУЛЯТИВНИМ ВПЛИВАМ У МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ.....	133
<b>Ольшевський Д., Смаль Я., Вольчинський А.</b> ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ ШКІЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	136
<b>Синьчук О.М., Устич Н.В.</b> СУТНІСТЬ ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	140
<b>Семенюк О., Смаль Я.</b> РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ (КІНЕЦЬ ХХ – ПОЧАТОК ХХІ СТОЛІТТЯ).....	146
<b>Приступа Є., Смаль Я., Вольчинський А.</b> ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ В ПЕДАГОГІЧНІЙ ПРОФЕСІЇ.....	149



<b>Хомік О., Савош Т., Хриплюк О., Аллахвердієва Н.</b> РЕАЛІЗАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В ШКОЛАХ УКРАЇНИ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ВИКЛИК.....	153
--	-----

<b>Семенюк О., Смалъ Я.</b> СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	156
---	-----

<b>Беззуб А.О., Юдько А.М.</b> РОЛЬ СПОРТИВНИХ ТОВАРИСТВ У СУСПІЛЬНОМУ ЖИТТІ СЛОБОЖАНЩИНИ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ.....	159
--	-----

#### **SECTION: PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES**

<b>Komleva T., Plotnikov A.</b> ON SOLVING THE CAUCHY PROBLEM FOR A LINEAR SET-VALUED EQUATION WITH A CAPUTO-HUKUHARA FRACTIONAL DERIVATIVE.....	161
---	-----

#### **SECTION: PHYSICAL EDUCATION AND SPORT**

<b>Аджаметова Л.І., Шестерова Л.Є.</b> РОЗПОДІЛ ОБСЯГУ БІГОВИХ НАВАНТАЖЕНЬ ПРОТЯГОМ РІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СЛАБОЗОРОЇ ЛЕГКОАТЛЕТКИ- СПРИНТЕРКИ ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ АВТОЕКСПЕРИМЕНТУ).....	167
---	-----

<b>Рожко М., Ковальчук А., Вольчинський А.</b> УРОК ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я УЧНІВ.....	170
---	-----

<b>Усатова І., Ведмедюк А., Король Т.</b> ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У РАМКАХ НУШ: ІНТЕГРАЦІЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА STEM-ОСВІТИ.....	173
--	-----

<b>Онопрієнко О.М.</b> ФЕНОМЕН ПАТРІОТИЗМУ ЯК НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	176
---	-----

#### **SECTION: PSYCHOLOGY**

<b>Атаманчук Н.М.</b> ПСИХОЛОГІЯ КОНФЛІКТІВ МІЖ БАТЬКАМИ ТА ПІДЛІТКАМИ.....	180
---	-----

**Берегова Н.П., Польгуй А.В.**  
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ РОБОТИ З  
ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ В УМОВАХ ОСВІТНЬОГО  
СЕРЕДОВИЩА..... 183

**Омельченко А.Ф., Стахова О.О.**  
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ САМООЦІНКИ МОЛОДШИХ  
ШКОЛЯРІВ ІЗ МОВЛЕННЄВИМИ ПОРУШЕННЯМИ..... 185

**Федик О.В., Федик О.І.**  
ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ РЕСУРС  
ОСОБИСТОСТІ..... 188

**SECTION: TECHNICAL SCIENCES**

**Корчак М.М.**  
ДО ПИТАННЯ ПОДРІБНЕННЯ ПОЖНИВНИХ РЕШТОК  
КУКУРУДЗИ..... 191

**SECTION: TOURISM AND HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS**

**Крючков А.Д.**  
КОМУНІКАЦІЇ В ТУРИЗМІ: ВИДИ ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ..... 198

## **СУТНІСТЬ ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

**Синьчук Оксана Миколаївна**

кандидат педагогічних наук, доцент

Кафедра педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти

**Устич Наталія Василівна**

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти

Спеціальність 013 Початкова освіта

Рівненський державний гуманітарний університет

м. Рівне, Україна

Декларація ООН визначає концептуальні засади соціального розвитку держави, що передбачає здатність сучасного суспільства розвиватися на основі терпимості, толерантності, засудження дискримінації, поваги до людського розмаїття, рівності можливостей та безпеки. Це зумовлено визначенням головної мети соціального розвитку держави – «створення суспільства для всіх» [5], що забезпечує захист та повну інтеграцію в соціум усіх осіб, в тому числі й людей з особливими потребами. Такий цілісний підхід відкриває шлях до реалізації прав і можливостей для кожної людини і, насамперед, передбачає рівний доступ до здобуття якісної освіти.

Відповідно до Конвенцією ООН про права інвалідів [5] та її визнання, Україна має створити якісні умови реалізації інклюзивної освіти на всіх рівнях, від дошкільної, загальної середньої, вищої освіти, професійного навчання, освіти для дорослих і до навчання протягом усього життя без дискримінації та нарівні з іншими, визнання та ствердження права осіб з особливими потребами психофізичного розвитку на повноцінну участь у суспільному житті.

Відповідно до Національної стратегії забезпечення якісного інклюзивного навчання в Україні на період до 2029 року пріоритетним напрямом її модернізації є забезпечення розробки практичного впровадження у навчально-виховні заклади ефективною системи інклюзивної освіти, яка реалізує основне право спільного навчання та виховання дітей з різним рівнем психофізичного розвитку за місцем проживання в умовах загальноосвітнього закладу на основі принципів гуманізації та індивідуалізації. Мета Національної стратегії — створити умови для доступу до якісної освіти кожного здобувача відповідно до його індивідуальних потреб і можливостей. Такий процес передбачає максимальне урахування індивідуально-психологічних особливостей кожної особистості і створення сприятливих умов її повноцінного розвитку. У Національній Стратегії визначається впровадження єдиної та ефективною державної системи для якісного інклюзивного навчання через: індивідуалізацію навчання з урахуванням здібностей і потреб кожного; сприяння соціальній інтеграції, толерантності та розуміння багатоманітності; розвиток потенціалу здобувачів для досягнення максимальних результатів; зменшення дискримінації в освітньому процесі; підтримку педагогів необхідними ресурсами для

ефективного інклюзивного навчання; допомогу органам місцевого самоврядування у запровадженні політик інклюзії; забезпечення гнучкого переходу між закладами різних типів і рівнів освіти [7].

Проблеми реалізації та розвитку інклюзії й інклюзивної освіти відображено в низці досліджень багатьох зарубіжних і вітчизняних науковців: А. Dyson, А. Millward, С. Clarke, D. Mitchell, S. Robson, Т. Loreman, Л. Даниленко, А. Колупаєва, Ю. Найда, Н. Софій, С. Юсфін, Е. Ямбург, Е. Андрєєва, В. Бондаря, Т. Ілляшенко, Н. Сабат, Є. Ярської-Смирнової, О. Акімової, Т. Сак, Л. Савчук, Л. Прядко та ін.

Професійну підготовку педагогів до створення інклюзивного освітнього процесу відображено у наукових дослідженнях Л. Гречко, В. Засенко, А. Колупаєвої, З. Ленів, В. Синьовим, М. Швед та ін. Сучасні дослідження науковців В. Бондар, Т. Євтухова, В. Ляшенко, І. Іванова, О. Столяренко, А. Шевчук, О. Савченко та ін. присвячені актуалізації проблеми залучення дітей з особливими потребами до навчання в загальноосвітніх навчальних закладах, їх реабілітації та соціалізації до суспільних норм. Значний потенціал на розвиток системи спеціальних методик, удосконалення їх структури, розробку методик ранньої діагностики психічного розвитку дітей мали праці вчених О. Запорожця, О. Киричука, Г. Костюка, Б. Корсунської, С. Максименка, Н. Морозової, П. Таланчука, В. Тарасун. В них обґрунтовано принципові положення особливостей розвитку психічних процесів у дітей різного віку, ролі корекційного виховання у підготовці до шкільного навчання, механізмів формування їх соціально-комунікативної активності. В дослідженнях проаналізовано наукові погляди на ті чи інші прояви аномального розвитку і засоби їх психолого-педагогічної корекції [3; 4].

Аналіз сучасних джерел проблеми інклюзивної освіти дозволяє стверджувати, що проблема організації інклюзивного навчання дітей з особливими потребами актуальна та багатогранна, що зумовлює необхідність її подальшої розробки, зокрема щодо організації навчального процесу в інклюзивних класах загальноосвітніх навчальних закладів.

Головні засади інклюзивної освіти обґрунтовано в Саламанській декларації (1994 р.). У документі зазначено, що всі діти, незалежно від наявних відмінностей між ними, мають право отримувати знання разом з іншими. Інклюзивні заклади освіти повинні використовувати різноманітні методи навчання та виховання, розробляти індивідуальні плани навчання з урахуванням будь-яких потреб своїх вихованців.

О. Патрикєєва та Н. Софій схарактеризували основні ідеї концепції інклюзивного навчання у праці «Індекс інклюзії», де виокремили: визнання рівноцінності всіх учнів і педагогічних працівників для суспільства; підвищення ступеня участі учнів у навчальному процесі й позашкільних заходах та одночасне зниження рівня ізоляваності частини учнів; зміни в політиці навчального закладу, практиці та шкільній культурі з метою приведення їх у відповідність з різноманітними потребами учнів, які навчаються в даному навчальному закладі; подолання бар'єрів на шляху отримання якісної освіти та соціалізації всіх учнів, а не тільки учнів з інвалідністю та учнів з особливими

освітніми потребами; аналіз і вивчення спроб подолання бар'єрів для отримання знань в загальноосвітніх навчальних закладах для окремих категорій учнів; визнання прав дітей на отримання освіти в загальноосвітніх навчальних закладах, що розташовані за місцем проживання; покращення ситуації у школах у цілому як для учнів, так і для педагогів; визнання ролі шкіл не тільки в підвищенні академічних показників учнів, а й у розвитку місцевих громад; розвиток партнерських відносин між школами і місцевими громадами; визнання того, що інклюзія в освіті – це один з аспектів інклюзії в суспільстві та ін. [3; 8].

Сутність інклюзивної освіти полягає у вільному доступі кожного члена суспільства до якісних освітніх послуг за місцем їх проживання. Інклюзивна освіта – система і процес опанування кожною дитиною, в тому числі й інвалідом, знаннями, уміннями та навичками які необхідні у самостійному житті. Вона передбачає навчання дитини з особливими освітніми потребами в умовах загальноосвітнього закладу.

Оскільки освіта – найвагоміша і найбільш проблемна сфера в житті людей з обмеженими можливостями, тому освіта повинна виступати індикатором кола інших проблем, адже як лакмусовий папірець виявляє такі проблеми як: доступність архітектурних споруд, транспортування людей з особливими потребами, комунікаційної обмеженості, матеріального забезпечення, працевлаштування в майбутньому.

Інклюзивна освіта прагне розвинути методологію, спрямовану на дітей і орієнтовану на те, що всі діти індивідууми з різними потребами у навчанні. Інклюзивна освіта розробляє підходи до навчального процесу, який буде більш гнучким для задоволення різноманітних потреб дітей з особливими потребами. Навчання в інклюзивних класах дозволяє дітям набути знання про права людини, а це веде до зменшення дискримінації, тому діти навчаються спілкуватися один з одним, вчаться бачити і сприймати людське розмаїття.

Важливою та невід'ємною умовою успішної соціалізації та забезпечення повноцінної участі у житті суспільства дітей із особливими освітніми потребами є одержання ними якісної освіти. Тому, саме початкова освіта є першим етапом інклюзивної освіти, що передбачає включення дітей як у навчальному процесі так і під час спільних заходів (прогулянки, свята, екскурсії, похід до театрів і кіно-театрів і т.д.).

Включення дітей, які потребують корекції психофізичного розвитку, у початковій школі змінює, перш за все, установки дорослих на дітей – у кожного з них є особливі освітні потреби, які до цього часу нівелювались у педагогічній практиці, адже керувати учнями однієї категорії (з нормативним розвитком чи з психофізичними порушеннями) набагато простіше. Тому, щоб професійно вирішувати проблеми освіти таких дітей, потрібно створювати однакові умови кожному з них, враховуючи їх індивідуальні особливості [8].

Сучасні дослідження А. Колупаєвої, І. Кузави, Ю. Найди, Т. Сак сприяли обґрунтуванню організаційних умов, за яких досягається максимально можливий розвиток дитини у процесі навчання: раннє виявлення і реалізація корекційної роботи; сприятлива родинна атмосфера й тісний взаємозв'язок сім'ї та закладу освіти; використання у навчальному процесі форм і методів, що

відповідають віковому періоду та можливостям дитини, які потребують корекції психофізичного розвитку [3; 4; 6; 8; 9].

Очевидним є те, що необхідною та важливою умовою інклюзивної освіти є урахування особливих освітніх потреб дітей, які потребують корекції психофізичного розвитку, обумовлені характером та вираженістю порушень. Оскільки, як свідчить практичний досвід, орієнтація на максимальне задоволення відкриває таким дітям шлях до якісної освіти.

Педагогиня А. Колупаєва розробила та схарактеризувала на практиці такі педагогічні умови інклюзивної освіти дітей, які потребують корекції психофізичного розвитку: адаптивне освітнє середовище (подолання архітектурних та соціальних бар'єрів, технічне та методичне забезпечення); психолого-педагогічний супровід (індивідуальна освітня програма, індивідуальні та групові корекційно-розвиваючі заняття); видозмінені методи та організаційні форми навчання (специфіка доросло-дитячої та дитячої спільної діяльності на основі соціальної взаємодії, застосування альтернативних методик); науково-методична підтримка педагогів (підвищення кваліфікації через активні форми спільної педагогічної праці); формування інклюзивної культури в усіх учасників навчально-виховного процесу шляхом проведення занять толерантності, тематичних занять, залучення та психолого-педагогічна підтримка батьків тощо) [4].

Суголосну думку висловили і Л. Прядко, О. Фурман, які стверджують, що для дітей із особливими потребами мають бути створені такі умови: регламентоване нормативно-правовими документами фінансове та юридичне забезпечення навчально-виховного процесу; спеціально підготовлений для роботи з «особливими» дітьми кадровий ресурс інклюзивного навчального закладу; матеріально-технічна база для створення безбар'єрного середовища (пандуси, підйомники, спеціально обладнані туалети, кабінети лікувальної фізкультури, психомоторної корекції, кімнати для логопедичних і корекційних занять, спортивна зала тощо); адаптовані навчальні плани й програми занять, складені спеціалістами, педагогами; необхідний роздатковий і дидактичний матеріал для занять із дітьми [9].

На основі аналізу сучасних досліджень щодо навчання дітей із особливими освітніми потребами, хочемо зазначити, що реалізація ефективного інклюзивного навчання в початковій школі повинні враховуватися такі умови: наявність родин, які виховують дітей з психофізичними порушеннями, та їхня готовність віддати свою дитину у загальноосвітній навчальний заклад; психологічна готовність керівника та педагогічного колективу школи до процесу інклюзії, що передбачає знайомство з основними цінностями, цілями та методиками організації інклюзивної практики; наявність відповідних фахівців (дефектологів, психологів, логопедів, асистентів вчителя) або домовленості щодо психолого-педагогічного супроводу дітей, які потребують корекції психофізичного розвитку, спеціалістами інклюзивно-ресурсного центру; наявність спеціальних умов навчання та виховання дітей означеної категорії, у тому числі й створення безбар'єрного середовища [1; 3; 6].

На нашу думку, у сучасних умовах якісне навчання дітей із особливими

освітніми потребами в початковій школі буде ефективним при дотриманні таких організаційних умов інклюзивного навчання:

✓ створення в школі адаптованого інклюзивного середовища, що забезпечує повноцінне включення та особистісну самореалізацію дітей з особливим освітніми потребами;

✓ наявність відповідного кадрового забезпечення інклюзивної освіти (корекційний педагог, логопед, асистент вчителя та ін.) з систематичним підвищенням кваліфікації;

✓ організація служби психолого-медико-педагогічного супроводу учнів, які потребують корекції психофізичного розвитку (її діяльність спрямована не лише на вивчення причин виникнення психофізичних порушень, але визначення індивідуального освітнього маршруту дитини, а також організацію корекційної роботи з дітьми через спільну діяльність фахівців та педагогів);

✓ моніторинг результатів інклюзивної освіти, який передбачає динамічну оцінку розвитку та навчання дітей із психофізичними порушеннями;

✓ матеріально-технічне обладнання процесу інклюзивного навчання – для забезпечення можливостей безперешкодного доступу дітей із психофізичними порушеннями до загальноосвітніх закладів (наявність пандусів; спеціально обладнаних навчальних місць, навчально-реабілітаційне та медичне обладнання тощо);

✓ реалізація індивідуального та диференційованого підходів у навчанні дітей із різним рівнем розвитку (полягає у тому, що навчальні завдання виконуються всіма, але ступінь їх складності, способи дій та міри допомоги різні по відношенню до дітей з психофізичними порушеннями);

✓ робота з батьками (соціально-педагогічне консультування, індивідуальні бесіди, рейдові відвідування умов проживання, малі педагогічні наради тощо);

✓ взаємодія з громадськими організаціями;

✓ організація спільних заходів для дітей із нормативним рівнем розвитку та їхніх однолітків, які потребують корекції психофізичного розвитку, з метою їх активного включення у життя дитячого колективу закладу освіти через дозвілєву (прогулянки, спортивні змагання, гуртки), художню (виступи, виставки, творчі конкурси тощо), громадську (виготовлення подарунків, сувенірів тощо), трудову діяльність (озеленення та благоустрій території школи тощо).

Отже, аналіз досліджень показав, що інклюзивна освіта – це спеціально організована взаємодія педагогів з дітьми із особливими освітніми потребами та нормативним рівнем розвитку, яка передбачає використання організаційних (нормативно-правова база, комплексна діагностика, поетапне включення дітей із особливими освітніми потребами у загальноосвітній навчальний заклад) та педагогічних умов навчання (створення адаптивного освітнього середовища, психолого-медико-педагогічний супровід, формування інклюзивної культури у дітей, педагогів та батьків).

Правильно організоване спільне навчання створює кожній дитині умови

щодо набуття найціннішого та важливого досвіду емоційно-оцінних ставлень, взаємодії, оволодіння різноманітними способами діяльності у процесі спільної діяльності. Крім того, спільна форма одержання знань розширює межі взаємодії дітей із психофізичними порушеннями з довкіллям, включаючи їх до активної діяльності та спілкування, що сприяє їх успішному розвитку. Однак, найважливішим є те, що в умовах інклюзивної освіти діти, батьки, педагоги вчаться сприймати кожного таким, яким він є насправді. Адже, як свідчить практика, спільне навчання створює передумови формування нового суспільства – толерантного, здатного розуміти та сприймати кожного [8; 9].

Усе це свідчить про необхідність проведення психолого-педагогічної освіти, а також спеціального навчання батьків, дітей із нормативним рівнем розвитку та педагогічного персоналу загальноосвітніх закладів, спрямованого на зміну у них негативних соціальних стереотипів щодо дітей із психофізичними порушеннями. Адже позитивне ставлення, розуміння та прийняття всіма учасниками освітнього процесу особливих дітей активно впливає на їхній розумовий, емоційний і соціальний розвиток.

### Список використаних джерел

1. Данілавічюте Е. А. Стратегії викладання в інклюзивному навчальному закладі : навчально-методичний посібник. Київ : Видавнича група «А.С.К.», 2012. 287 с.
2. Індекс інклюзії : загальноосвітній навчальний заклад : навч.-метод. посіб. / кол. авт. О.О. Патрикеєва, Н.З. Софій, І.В. Луценко, І.П. Василяшко ; під заг. ред. В.І. Шинкаренка. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011. 96 с.
3. Інклюзивне навчання : організаційне, змістове та методичне забезпечення : навчально-методичний посібник / кол. авт.; за заг. ред. С.П. Миронової. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. 2015. 236 с.
4. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта : реалії та перспективи : монографія. Київ : Самміт-Книга, 2009. 272 с.
5. Конвенція про права осіб з інвалідністю. URL : [http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995\\_g71](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_g71) (дата звернення 24.01.2025 р.).
6. Концептуальні аспекти інклюзивної освіти. Інклюзивна школа : особливості організації та управління : навч.-метод. посіб. / кол. авторів : А. А. Колупаєва, Ю. М. Найда, Н. З. Софій та ін.; за заг. ред. Л. І. Даниленко. Київ : А. С. К., 2007. 128 с.
7. Національна стратегія забезпечення якісного інклюзивного навчання в Україні на період до 2029 року. URL : <https://mon.gov.ua/news/uriad-ukhvalyv-natsionalnu-stratehiiu-dlia-zabezpechennia-iakisnoho-inkliuzyvnoho-navchannia> (дата звернення 24.01.2025 р.).
8. Софій Н. З., Кавун Ю. М., Рибачук Ю. А. Як досягти змін. Обстоювання інтересів дітей та громадської діяльності : посібник для батьків. Київ : ВФ «Крок за кроком», 2004. 68 с.
9. Прядко Л. О., Фурман О. О. Методичні рекомендації вчителям загальноосвітніх навчальних закладів щодо організації роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. Суми : РВВ СОІППО, 2013. 64 с.



Collection of Scientific Papers  
with Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference  
«Global Trends in the Development of Information Technology and Science»  
February 5-7, 2025  
Stockholm, Sweden

Organizing committee may not agree with the authors' point of view.  
Authors are responsible for the correctness of the papers' text.

Contact details of the organizing committee:  
Sole Proprietor Viktoriia Tsiundyk  
E-mail: [info@isu-conference.com](mailto:info@isu-conference.com)  
URL: <https://isu-conference.com/>

Certificate of the subject of the publishing business: ДК №7980 of 03.11.2023.



INTERNATIONAL SCIENTIFIC UNITY